

สุพัตรา แจ่มใส. ๒๕๕๙. การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. โรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม จังหวัดชัยภูมิ

:

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ ๑) พัฒนาโมเดลการวัดและสร้างแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒) ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และ ๓) สร้างเกณฑ์ปกติวิสัยระดับชาติของคะแนนจากการวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๓๗๓ คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒ ฉบับ คือ แบบมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต ๕ ระดับ และแบบวัดเชิงสถานการณ์ และแบบวัดเชิงสถานการณ์ ๗ ระดับ และ ๖ ระดับ ๖ ตัวเลือก แบบสอบถามความรู้ทั่วไป วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีการวัดแบบดั้งเดิม วิเคราะห์ค่าความเที่ยง วิเคราะห์ความตรงเชิง โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีใช้กลุ่มผู้จัดโดยใช้ Independent t-test ใช้โปรแกรม SPSS for windows version ๑๖ วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีตอบสนองข้อสอบใช้โปรแกรม Multilog วิเคราะห์การทำหน้าที่ต่างกันของข้อคำถาม (Differential Item Functioning; DIF) โดยวิธีโพลีโทมัสซิปเทส ใช้โปรแกรม DIFPACK วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองใช้โปรแกรม M-Plus ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

๑. ผลการพัฒนาโมเดลการวัดคุณลักษณะความเป็นคนดี พบว่า ๑.๑) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของแบบวัดทั้ง ๒ ฉบับ มี ๗ องค์ประกอบคือ ความมีวินัย ซื่อสัตย์และรับผิดชอบ การรู้คุณค่าแห่งตนเองและความกตัญญูกตเวที ความเป็นคนไทย คุณลักษณะพื้นฐานเพื่อการอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อม ความขยันหมั่นเพียร อดทนอดกลั้น ความมีสติ สัมปชัญญะและเมตตากรุณา และความยุติธรรม ๑.๒) ผลการพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังการตัด DIF พบว่าแบบวัดมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต ก่อนการตัดมีจำนวน ๑๓๘ ข้อ หลังการตัดมีจำนวน ๑๑๔ ข้อ และแบบวัดเชิงสถานการณ์ ก่อนการตัดมี ๘๑ ข้อ หลังการตัดมีจำนวน ๗๔ ข้อ โดยแบบวัดมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต มีค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีแบบดั้งเดิม อยู่ระหว่าง ๐.๒๐ ถึง ๐.๗๐ และค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีตอบสนองข้อสอบ อยู่ระหว่าง ๐.๒๙ ถึง ๓.๐๔ ค่าความเที่ยง เท่ากับ ๐.๙๒ แบบวัดเชิงสถานการณ์มีค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีแบบดั้งเดิม อยู่ระหว่าง ๐.๒๗ ถึง ๐.๘๒ และค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีตอบสนองข้อสอบ อยู่ระหว่าง ๐.๒๒ ถึง ๐.๘๒ และค่าอำนาจจำแนกตามทฤษฎีตอบสนองข้อสอบ อยู่ระหว่าง ๐.๒๒ ถึง ๒.๖๔ ค่าความเที่ยง เท่ากับ ๐.๙๖

๒. ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดด้านความตรง พบว่า ๒.๑) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันอันดับที่สองหลังการปรับโครงสร้างแบบวัดก่อนการตัด DIF พบว่า โมเดลคุณลักษณะความเป็นคนดี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โมเดลในแบบวัดมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ท มีค่าไค-สแควร์ = ๑๔๐๓.๓๕, df = ๔๒๑, p-value = ๐.๐๐, TLI = ๐.๙๕ CFI = ๐.๙๘, RMSEA = ๐.๐๓, SRMR = ๐.๐๖ โมเดลในแบบวัดเชิงสถานการณ์ มีค่าไค-สแควร์ = ๖๐๒.๖๐, df = ๕๘๔, p-value = ๐.๒๘, TLI = ๐.๙๙, CFI = ๐.๙๙, RMSEA = ๐.๐๐, SRMR = ๐.๐๑๖ ๒.๒) ผลการวิเคราะห์ความตรงตามสภาพของแบบวัดคุณลักษณะความเป็นคนดีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แบบวัดมาตรฐานค่าของลิเคิร์ทมีความตรงตามสภาพ ($r = ๐.๒๕^{**}$) ส่วนแบบวัดเชิงสถานการณ์ไม่มีความตรงเชิงสภาพ ($r = ๐.๑๕$) ๒.๓) ผลการวิเคราะห์การทำหน้าที่ต่างกันของข้อคำถามของแบบวัด พบว่า แบบวัดมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ท มีข้อคำถามที่ทำหน้าที่ต่างกันของข้อคำถามตามตัวแปร พบว่า ด้านเพศ ๒๕ ข้อ และด้านรายได้ครอบครัว ๔๐ ข้อ ทรพยากรคอมพิวเตอร์ ๖๔ ข้อ และความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตประจำวัน ๒๑ ข้อ แบบวัดเชิงสถานการณ์ มีข้อคำถามที่แตกต่างของข้อคำถามตามตัวแปร พบว่า ด้านเพศ ๑๖ ข้อ และด้านชีวิตประจำวัน ๑๘ ข้อ ทรพยากรคอมพิวเตอร์ ๑๓ ข้อ และความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตประจำวัน ๑๕ ข้อ และใช้เกณฑ์ตัดข้อคำถามที่มีดัชนีการทำหน้าที่ต่างกันห้าข้อโดยการตัดออกจากแบบมาตรฐานค่าของลิเคิร์ท จำนวน ๒๔ ข้อ คือ ข้อคำถามเท่ากับ ๑๑๔ ข้อ ตัดออกจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ จำนวน ๗ ข้อ เหลือข้อคำถามเท่ากับ ๗๔ ข้อ ๒.๔) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันอันดับที่สองหลังการตัดข้อคำถามที่ทำหน้าที่ต่างกันของข้อคำถามและผู้ไม่ผ่านการตรวจจับการโกหก จำนวน ๑๔๒ คน (ร้อยละ ๘.๔) พบว่าโมเดลคุณลักษณะความเป็นคนดีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โมเดลแบบวัดมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ท มีค่าไค-สแควร์ = ๖๑๕.๓๕, df = ๓๕๔, p-value = ๐.๐๐, TLI = ๐.๙๗, CFI = ๐.๙๙, RMSEA = ๐.๐๒, SRMR = ๐.๐๖ โมเดลในแบบวัดเชิงสถานการณ์ มีค่าไค-สแควร์ = ๖๒๕.๖๓, df = ๖๓๐, p-value = ๐.๕๔, TLI = ๑.๐๐, CFI = ๑.๐๐, RMSEA = ๐.๐๐, SRMR = ๐.๐๑ และ ๓ ผลการสร้างเกณฑ์ปกติระดับชาติ พบว่า แบบวัดมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ท มีเกณฑ์ปกติที่ระดับชาติอยู่ระหว่าง T๒๙-T๘๗ แบบวัดเชิงสถานการณ์ มีเกณฑ์ปกติที่ระดับชาติอยู่ระหว่าง T๒๓-T๗๔